

20211502483

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАДОЛЖИТЕЛНИ НАФТЕНИ РЕЗЕРВИ (*)

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за задолжителни нафтени резерви (*),

што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 30 јуни 2021 година.

Бр. 08-3127/1
30 јуни 2021 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Стево Пендаровски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Северна Македонија,
м-р **Talat Xhaferi**, с.р.

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАДОЛЖИТЕЛНИ НАФТЕНИ РЕЗЕРВИ (*)

Член 1

Во Законот за задолжителни нафтени резерви („Службен весник на Република Македонија“ број 144/14, 178/14, 199/15, 197/17 и 7/19 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 275/19), членот 2 се менува и гласи:

„Одделни изрази употребени во овој закон го имаат следново значење:

1) **„адитиви“** се сите не-јаглевородородни соединенија што му се додаваат или се мешаат со даден производ заради изменување на неговите својства;

2) **„билатерален договор“** е договор склучен меѓу Владата на Република Северна Македонија и владата на која било земја членка на Европската унија и/или членка на Енергетската заедница, со кој се регулираат начинот и условите на чувањето на македонските задолжителни нафтени резерви во складишни капацитети на територијата на државата со која се склучува договорот;

3) **„голем прекин во снабдувањето“** е значителен и ненадеен пад во снабдувањето со сурова нафта и/или нафтени деривати во внатрешниот пазар на земјата, кај договорните страни на Енергетската заедница, во Европската унија или во земја-членка на Европската унија, без оглед дали истото довело до ефективна одлука на ниво на Европската унија за пуштање во промет на задолжителни нафтени резерви;

* Со овој закон се врши усогласување со Директивата за спроведување (ЕУ) 2018/1581 НА КОМИСИЈАТА од 19 октомври 2018 година за изменување на Директивата 2009/119/ЕЗ на Советот за методите за пресметување на обврските за чување резерви

4) **„домашна потрошувачка“** се вкупните количини на нафтени деривати кои се пресметани согласно со методот за пресметување на еквивалентот на сурова нафта за домашна потрошувачка, испорачани во Република Северна Македонија за енергетска и не-енергетска употреба при што овој збир ги вклучува испораките до секторот за преработка, секторите за индустрија, транспорт, домаќинства и до други сектори за “крајна” потрошувачка, вклучувајќи ја и сопствената потрошувачка на секторот за енергетика (освен погонското гориво за рафинериите);

5) **„достапност на задолжителните нафтени резерви“** е физичка достапност и расположливост на залихите на задолжителните нафтени резерви во секое време, заради непречено интервентно снабдување на пазарот во случај на нарушена енергетска сигурност;

6) **„евапорација“** е испарување на нафтата и нафтените деривати;

7) **„енергетски субјект“** е правно лице кое врши една или повеќе од следниве енергетски дејности: преработка на сурова нафта и производство на нафтени деривати, производство на горива наменети за транспорт со намешување на нафтени деривати и биогорива и трговија на големо со сурова нафта, нафтени деривати, биогорива и горива за транспорт, врз основа на лиценци издадени од надлежен орган согласно со Законот за енергетика;

8) **„задолжителни нафтени резерви (задолжителни резерви)“** се минимални резерви на сурова нафта и/или нафтени деривати сопственост на Република Северна Македонија, кои се формираат и чуваат од страна на Агенцијата за задолжителни нафтени резерви со цел да се обезбедат услови за интервентно снабдување на пазарот со нафта и нафтени деривати, во случај на нарушување на енергетската сигурност на државата предизвикана од нарушувања во снабдувањето од поголеми размери;

9) **„контрола на квантитет на нафтени деривати“** е процес на физичко утврдување на количините на нафтените деривати, изразени во литри или килограми, со калибрирани инструменти;

10) **„контрола на квалитет на нафтени деривати“** е процес на утврдување на суштествените барања за граничните вредности на квалитативните својства на течните горива согласно со важечките прописи за квалитет на течните горива во Република Северна Македонија;

11) **„нафтени деривати“** се производи добиени од сурова нафта вклучително полупроизводите, класифицирани во следниве категории:

- лесни дестилати или лесни нафтени деривати (течни нафтени гасови ТНГ-бутан, пропан и смеса од бутан и пропан, сите видови моторни бензини и авиобензини),
- средни дестилати или средни нафтени деривати (сите видови дизел за автомобили, гасно масло или масло за горење - Екстра лесно 1 (ЕЛ-1) и керозин) и
- тешки дестилати или тешки нафтени деривати (сите видови мазут) и друго (битумен и нафтен кокс);

12) **„нафтовод“** е цевковод со соодветни уреди и постројки за транспорт на сурова нафта;

13) **„ниво на задолжителни резерви“** е физичко реално ниво на пополнетост на резервите со нафтени деривати и/или со тикети, изразено во денови, пресметано врз основа на дневните просечни нето-увози или просечната дневна домашна потрошувачка, во претходната календарска година;

14) **„објекти/складишта/складишни капацитети за складирање на сурова нафта, нафтени деривати, биогорива и горива за транспорт“** се техничко-технолошка и функционална целина составена од резервоари и помошни постројки, кои треба да ги исполнуваат пропишаните услови за складирање на запаливи течности;

15) **„обновување на нафтени деривати“** е континуиран процес со кој постојните залихи на нафтените деривати од задолжителните резерви се заменуваат со нови количини од истиот вид и квалитет согласно со важечките прописи за квалитет, сè со цел да се сочуваат физичко-хемиските особини на резервите;

16) **„посебни резерви“** се нафтени резерви кои се уредени во членот 34 од овој закон;

17) **„правен промет“** е продажба, дистрибуција, складирање на нафтени деривати наменети за продажба и понуда за продажба или која било друга форма на пренос, независно дали преносот е бесплатен или не;

18) **„производител на нафтени деривати“** е вршител на енергетска дејност преработка на сурова нафта и производство на нафтени деривати и/или производство на горива наменети за транспорт со намешување на нафтени деривати и биогорива;

19) **„продуктовод“** е цевковод со соодветни уреди и постројки за транспорт на нафтени деривати или на горива за транспорт;

20) **„рандман“** е просечната нафтена добивка при преработка на сурова нафта;

21) **„референтна година“** е календарската година која е база на податоци за реализираната потрошувачка или нето-увоз во земјата и служи за пресметка на количините на задолжителни резерви кои треба да се чуваат и оние што реално се чуваат во даден временски период;

22) **„тикет“** е договор за опциско купување на сурова нафта и/или нафтени деривати по однапред утврдени критериуми во утврден временски период;

23) **„трговец на големо со горива“** е вршител на енергетска дејност трговија на големо со сурова нафта, нафтени деривати, биогорива и горива за транспорт, кој купува сурова нафта, нафтени деривати, биогорива и горива за транспорт од производители, тргува со други трговци на големо со горива и ги снабдува трговците на мало со горива и потрошувачите;

24) **„трговско друштво - складиштар“** е трговско друштво кое поседува најмалку една од наведените лиценци за вршење на енергетските дејности: преработка на сурова нафта и производство на нафтени деривати; производство на горива наменети за транспорт со намешување на нафтени деривати и биогорива и трговија на големо со сурова нафта, нафтени деривати, биогорива и горива за транспорт, а кое истовремено поседува и акцизна дозвола согласно со Законот за акцизите и со кое Агенцијата за задолжителни нафтени резерви има склучено договор согласно со овој закон;

25) **„формирање на задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати“** е процес на набавка на сурова нафта и/или нафтени деривати и нивно складирање во складишни капацитети, со што се обезбедуваат услови за интервентно снабдување на пазарот со нафтени деривати во случај на нарушување на енергетската сигурност на државата предизвикана од нарушувања во снабдувањето од големи размери;

26) **„централно тело за чување резерви“** е Агенцијата за задолжителни нафтени резерви на Република Северна Македонија која е овластена за формирање, чување, одржување и продажба на задолжителни резерви и

27) **„чување“** е обврска на трговските друштва - складиштари во своите резервоарски капацитети да складираат, чуваат и обновуваат сурова нафта и/или нафтени деривати од задолжителните резерви.“.

Член 2

Во член 5 во ставот (4) зборовите: „31 март“ се заменуваат со зборовите: „30 јуни“.

Во ставот (5) зборовите: „1 април во тековната година и важат најдоцна до 31 март“ се заменуваат со зборовите: „1 јули во тековната година и важат најдоцна до 30 јуни“.

Член 3

Во член 6 ставот (1) се менува и гласи:

„Задолжителните резерви кои се чуваат во форма на готови производи се составени од еден или повеќе видови на нафтени деривати класифицирани во следниве категории:

- лесни дестилати или лесни нафтени деривати (течни нафтени гасови ТНГ-бутан, пропан и смеса од бутан и пропан, сите видови моторни бензини и авиобензини),
- средни дестилати или средни нафтени деривати (сите видови дизел за автомобили, гасно масло или Екстра лесно 1 (ЕЛ-1) и керозин) и
- тешки дестилати или тешки нафтени деривати (сите видови мазут) и друго (битумен и нафтен кокс).“.

Член 4

Во член 9 ставот (2) се менува и гласи:

„Енергетските субјекти кои вршат преработка на сурова нафта и производство на нафтени деривати и/или производство на горива наменети за транспорт со намешување на нафтени деривати и биогорива должни се во текот на календарската година до Државниот завод за статистика и до Министерството надлежно за работите од областа на енергетиката да доставуваат тековни месечни извештаи за произведените, увезените и испорачаните количини на нафтени деривати најдоцна до 20 во тековниот месец за претходниот месец.“.

Ставот (3) се менува и гласи:

„Енергетските субјекти кои вршат дејност трговија на големо со сурова нафта, нафтени деривати, биогорива и горива за транспорт, должни се во текот на календарската година до Државниот завод за статистика и до Министерството надлежно за работите од областа на енергетиката да доставуваат тековни месечни извештаи за увезените и испорачани количини на нафтени деривати најдоцна до 20 во тековниот месец за претходниот месец.“.

Во ставот (4) по зборот „статистика“ се додаваат зборовите: „како и до Министерството надлежно за работите од областа на енергетиката.“.

Член 5

Во член 10 ставот (1) се менува и гласи:

„Енергетските субјекти кои вршат една или повеќе од следниве енергетски дејности: преработка на сурова нафта и производство на нафтени деривати; производство на горива наменети за транспорт со намешување на нафтени деривати и биогорива и трговија на големо со сурова нафта, нафтени деривати, биогорива и горива за транспорт, должни се до Агенцијата за задолжителни нафтени резерви да доставуваат податоци за состојбата на задолжителните резерви кои ги чуваат, а кои не претставуваат посебни резерви. Овие податоци треба да содржат информации за магацинот, рафинеријата или складиштето каде што се лоцирани предметните резерви, количините и видовите на предметните резерви, на месечно ниво најдоцна до 20 во тековниот месец за претходниот месец.“.

Ставот (2) се брише.

Во ставот (3) кој станува став (2), зборовите: „како и за количините, квалитетот и структурата на комерцијалните резерви од ставот (1) од овој член“ се бришат.

Во ставот (4) кој станува став (3) бројот „(3)“ се заменува со бројот „(2)“.

Во ставот (5) кој станува став (4) бројот „(4)“ се заменува со бројот „(3)“.

Член 6

Во член 14 во ставот (1) точката на крајот на реченицата се заменува со запирка и се додаваат зборовите: „за кои е издадена акцизна дозвола во согласност со Законот за акцизите.“.

Ставот (4) се менува и гласи:

„Кога задолжителните резерви се чуваат во изнајмени акцизни складишни резервоарски капацитети на територија на Република Северна Македонија, истите капацитети може да ги користат и економските субјекти вршители на една или повеќе од следниве енергетски дејности: преработка на сурова нафта и производство на нафтени деривати; производство на горива наменети за транспорт со намешување на нафтени деривати и биогорива и трговија на големо со сурова нафта, нафтени деривати, биогорива и горива за транспорт, при што обврзувачки е залихите на сурова нафта и нафтени деривати од задолжителните резерви да се евидентираат одделно и со нив не смее да се постапува без претходен писмен налог и согласност од Агенцијата за задолжителни нафтени резерви.“.

Ставот (5) се менува и гласи:

„За чување на задолжителните резерви согласно со ставот (4) на овој член, Агенцијата за задолжителни нафтени резерви склучува договор за складирање со трговските друштва - складиштари согласно со членот 15 став (1) од овој закон.“

Член 7

Во член 15 во ставот (1) зборовите: „лиценца за складирање на сурова нафта, нафтени деривати, биогорива и горива за транспорт“ се заменуваат со зборовите: „најмалку една од следниве лиценци за вршење на енергетска дејност: за преработка на сурова нафта и производство на нафтени деривати; за производство на горива наменети за транспорт со намешување на нафтени деривати и биогорива и за трговија на големо со сурова нафта, нафтени деривати, биогорива и горива за транспорт“.

Во ставот (2) процентот „20%“ се заменува со процентот „30%“.

Во ставот (3) зборовите: „надоместоците за складирање и чување“ се заменуваат со зборовите: „надоместокот за чување и евапорација на нафта и нафтени деривати“.

Во ставот (4) точката на крајот на реченицата се заменува со запирка и се додаваат зборовите: „и да бидат во состојба која овозможува да бидат спремни за испорака.“.

Член 8

Во член 17 ставот (2) се брише.

Ставовите (3), (4), (5) и (6) стануваат ставови (2), (3), (4) и (5).

Член 9

Во насловот на глава IV и во насловот пред членот 18 зборовите: „Македонска агенција за задолжителни нафтени резерви“ се заменуваат со зборовите: „Агенција за задолжителни нафтени резерви“.

Член 10

Во член 19 во ставот (1) зборот „нафтени“ се заменува со зборот „задолжителни“.

Ставот (2) се менува и гласи:

„Седиштето на Агенцијата за задолжителни резерви е во Скопје.“.

Во ставот (4) зборот „Macedonian“ се брише.

Член 11

Во член 20 став (1) во алинејата 8 по зборот „резерви“ се става запирка и се додаваат зборовите: „како и содржината, начинот и роковите за достава на податоци за пласманот на нафтени деривати на домашниот пазар“.

Алинејата 12 се менува и гласи:

„- предлагање начин на утврдување, пресметување, висината и надоместувањето на трошокот за чување и евапорација на нафта и нафтени деривати од задолжителните резерви“.

Во алинејата 15 по зборот „складирање“ се додаваат зборовите: „и чување“.

По алинејата 21 се додава нова алинеја 22, која гласи:

„- води евиденција на уплатата на надоместокот за задолжителни нафтени резерви.“.

Член 12

Во член 23 став (5) во алинејата 2 по зборовите: „работи и“ се додава зборот „не“.

Член 13

Во член 24 став (1) во алинејата 3 зборовите: „плата и надоместоци“ се бришат.

Алинејата 8 се менува и гласи:

„- го усвојува текстот на предлог уредбата со која се пропишува начинот за утврдување, пресметување и висината на надоместокот за задолжителни резерви, како и содржината, начинот и роковите за достава на податоци за пласманот на нафтени деривати на домашниот пазар;“.

Алинејата 9 се менува и гласи:

„- усвојува предлог уредба за висина на надоместок за чување и евапорација на нафта и нафтени деривати од задолжителните резерви, која ја донесува Владата на Република Северна Македонија;“.

Алинејата 11 се менува и гласи:

„- го донесува годишниот план за јавни набавки;“.

Во алинејата 13 зборот „нафтени“ се заменува со зборот „задолжителни“.

Алинејата 15 се менува и гласи:

„- донесува одлука за постапките и роковите за обновување, за секој нафтен дериват од задолжителните резерви одделно, согласно со неговите физичко-хемиски карактеристики и карактеристиките на складот во кој се чува и“.

Член 14

Во член 25 во ставот (2) алинејата 4 се менува и гласи:

„- да има најмалку седум години работен стаж по дипломирањето, од кои пет години на раководна функција;“.

Алинејата 5 се менува и гласи:

„- поседува еден од следниве меѓународно признати сертификати за познавање на англиски јазик не постар од пет години: ТОЕФЕЛ ИБТ (TOEFL IBT) со најмалку 74 бода, ИЕЛТС (IELTS) со најмалку 6 бода, ИЛЕЦ (ILEC) (Cambridge English: Legal) со најмалку Б2 (B2) ниво, ФЦЕ (FCE) (Cambridge English: First) – положен, БУЛАТС (BULATS) со најмалку 60 бода или АПТИС (APTIS) – најмалку ниво Б2 (B2) и“.

Алинејата 6 се менува и гласи:

„- поседува сертификат за познавање на компјутерски програми за канцелариско работење.“.

Член 15

Во член 26 став (1) во алинејата 11 по зборот „резерви“ се додаваат зборовите: „како и содржината, начинот и роковите за достава на податоци за пласманот на нафтени деривати на домашниот пазар;“.

Во алинејата 12 зборовите: „чување на задолжителните резерви“ се заменуваат со зборовите: „чување и евапорација на нафта и нафтени деривати од задолжителните резерви“.

Алинејата 14 се менува и гласи:

„- предлага до Управниот одбор одлука за постапките и рокови за обновување, за секој нафтен дериват од задолжителните резерви одделно, согласно со неговите физичко-хемиски карактеристики и карактеристиките на складот во кој се чува;“.

Алинејата 16 се брише.

Член 16

Во членот 27 по ставот (5) се додава нов став (6), кој гласи:

„(6) Средствата за плати, надоместоци од плата и други надоместоци на вработените во Агенцијата, се обезбедуваат од сопствени приходи остварени согласно со членот 31 став (1) од овој закон.“.

Член 17

Во членот 30 ставот (2) се брише.

Член 18

Членот 32 се менува и гласи:

„(1) Обврзници за уплата на надоместокот за задолжителни резерви се:

- производителите на нафтени деривати и
- увозниците на нафтени деривати.

(2) Обврската за пресметување на надоместокот за задолжителни резерви за производителот на нафтени деривати настанува во моментот на пуштање во промет, односно испорака на произведените нафтени деривати од складиштата на производителот, при што надоместокот го пресметува самиот производител и истиот е должен да го уплати на соодветна уплатна сметка на Агенцијата за задолжителни резерви во рамките на трезорската сметка, во рок од 15 дена по истекот на секој календарски месец во кој се пуштени во промет произведените нафтени деривати.

(3) Производителот е должен надоместокот за задолжителни резерви да го искаже одделно во своите фактури за пуштање во промет на произведените нафтени деривати.

(4) Производителот е должен најдоцна до 10-ти во тековниот месец да ја извести Агенцијата за задолжителни резерви за уплатата на надоместокот за задолжителни резерви, извршена заклучно со последниот ден од претходниот месец и заедно со известувањето да достави и доказ за извршената уплата, односно копија од уплатница/вирман и копија од фактурата од ставот (3) на овој член.

(5) Обврската за уплата на надоместокот за задолжителни резерви, за увозниците на нафтени деривати настанува со настанување на царинскиот долг.

(6) Надоместокот за задолжителни резерви, за увозниците на нафтени деривати го пресметува царинскиот орган при наплатата на царинскиот долг и го уплатува на соодветна уплатна сметка на Агенцијата за задолжителни резерви во рамките на трезорската сметка.

(7) Увозникот на нафтени деривати е должен најдоцна до 10 во тековниот месец да ја извести Агенцијата за задолжителни резерви за уплатата на надоместокот за задолжителни резерви, извршена заклучно со последниот ден од претходниот месец и заедно со известувањето да достави и доказ за извршената уплата, односно копија од уплатница/вирман и спецификација на увозните царински декларации.

(8) Агенцијата за задолжителни нафтени резерви презема податоци од Царинскиот орган согласно со Законот за електронско управување и електронски услуги.

(9) Надоместокот за задолжителни резерви не се плаќа доколку количината на нафтени деривати што се фактурира се извезе.

(10) Во случај на извоз на нафтени деривати за кои претходно е уплатен надоместокот за задолжителни резерви, обврзникот има право на враќање на уплатениот надоместок за извезената количина на нафтени деривати.

(11) Враќање на уплатениот надоместок од ставот (10) на овој член се врши врз основа на барање со приложена извозна царинска декларација како доказ дека количините на нафтени деривати на кои е пресметан надоместокот се извезени од Република Северна Македонија кои обврзникот го доставува до Агенцијата за задолжителни резерви во рок од 30 дена од денот на извршениот извоз.

(12) Начинот на враќање на надоместокот од ставот (10) на овој член го пропишува министерот за финансии.

(13) Враќање на уплатениот надоместок од ставот (10) на овој член се врши со решение на директорот на Агенцијата за задолжителни резерви, по претходна проверка на доставената документација и утврдување на исполнетоста на законските услови за враќање на уплатениот надоместок, во рок од 30 дена од донесувањето на решението.“.

Член 19

Во член 33 ставот (3) се менува и гласи:

„Агенцијата за задолжителни резерви и Царинската управа може да вршат срамнување на податоците од ставовите (1) и (2) на овој член врз основа на барање на било која страна и за истото се должни да состават записник.“.

Член 20

Во член 34 став (4) во алинејата 8 во заградата зборовите: „екстра лесно масло за домаќинство“ се заменуваат со зборовите: „масло за горење - Екстра лесно 1 (ЕЛ-1)“.

Член 21

Во член 36 ставот (3) се менува и гласи:

„Агенцијата за задолжителни резерви врз основа на одлуката од ставот (1) на овој член, нафтените деривати од задолжителните резерви ги пушта во промет на територијата на Република Северна Македонија по пат на продажба по малопродажни цени утврдени врз основа на одлука за утврдување на највисоки малопродажни цени на нафтените деривати и горива за транспорт донесена од страна на Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги на Република Северна Македонија, важечка на денот на продажбата. При продажба на задолжителни резерви согласно со овој став не се применуваат одредбите од членовите 36-а, 36-б, 36-в, 36-г, 36-д, 36-ѓ, 36-е, 36-ж и 36-з од овој закон.“.

Член 22

По членот 36 се додаваат девет нови членови 36-а, 36-б, 36-в, 36-г, 36-д, 36-ѓ, 36-е, 36-ж и 36-з, кои гласат:

Услови и начин на пуштање во промет на задолжителните резерви во случај на потреба Агенцијата за задолжителни резерви да врши обновување и одржување на квалитетот на нафтените деривати

Член 36-а

(1) Во случај на потреба Агенцијата за задолжителни резерви да врши обновување на определени количини и видови на нафтени деривати од задолжителните резерви заради подобрување на квалитетот, Агенцијата ќе спроведе постапка за усогласување на квалитативните параметри со важечките прописи за квалитетот на течните горива, согласно со Законот за јавните набавки. Доколку не е потребно да се изврши усогласување на квалитативните параметри на нафтените деривати, Владата на Република Северна Македонија на предлог на Агенцијата за задолжителни резерви ќе донесе одлука

определени количини и видови на нафтени деривати од задолжителните резерви да бидат разменети или продадени заради обновување, на начин и под услови утврдени со овој закон.

(2) Средствата од продажбата на задолжителните резерви согласно со ставот (1) на овој член се приход на Агенцијата за задолжителни резерви и се уплаќаат на соодветна уплатна сметка на Агенцијата, во рамките на трезорската сметка, согласно со членот 31 став (2) од овој закон.

Размена на задолжителните резерви

Член 36-б

(1) Размена на задолжителните резерви може да се врши заради обновување и одржување на квалитетот на нафтените деривати.

(2) Размена на задолжителните резерви може да се врши меѓу Агенцијата за задолжителни резерви и носителите на лиценца за вршење на енергетска дејност преработка на сурова нафта и производство на нафтени деривати и/или трговија на големо со сурова нафта, нафтени деривати, биогорива и горива за транспорт на кои им е издадена и акцизна дозвола согласно со Законот за акцизите, во објекти за складирање на нафтени деривати во Република Северна Македонија.

(3) Владата на предлог на Управниот одбор на Агенцијата за задолжителни резерви, со одлуката за размена ги определува видот и количините на нафтени деривати од задолжителните резерви кои се разменуваат, како и начинот и субјектите со кои се врши размената.

(4) Вредноста на задолжителните резерви кои се предмет на размена се утврдува врз основа на одлука за утврдување на највисоки малопродажни цени на нафтените деривати и горива за транспорт, донесена од страна на Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги на Република Северна Македонија, која е важечка на денот на размената. Во вредноста не се вклучуваат трошоците за акциза доколку размената се врши во рамки на ист акцизен склад или помеѓу различни акцизни складови, како и трошоците за превоз во случај на размена во рамки на ист акцизен склад или различни акцизни складови на ист имател на акцизна дозвола во рамки на ист складишен капацитет.

(5) За размената на нафтените деривати согласно со овој член, Агенцијата за задолжителни резерви склучува договор.

Продажба на задолжителни резерви заради нивно обновување

Член 36-в

(1) Владата, на предлог на Управниот одбор на Агенцијата за задолжителни резерви, со одлуката за продажба од членот 36-а став (1) од овој закон ги определува видот и количините на нафтени деривати од задолжителните резерви кои се пуштаат во продажба заради нивно обновување, како и делливоста на предметот на продажба.

(2) Продажбата на нафтените деривати од ставот (1) на овој член се врши со усно јавно наддавање.

(3) Почетната цена на задолжителните резерви кои се продаваат согласно со овој член, изразена во денари за литар/килограм, се утврдува врз основа на одлука за утврдување на највисоки малопродажни цени на нафтените деривати и горива за транспорт донесена од страна на Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги на Република Северна Македонија, која е важечка на денот на продажбата, а во која не се вклучени трошоците за акциза, данокот на додадена вредност, надоместокот за финансирање на активностите во областа на животната средина и надоместокот за задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати.

(4) Почетната цена од ставот (3) на овој член при продажбата со усно јавно наддавање, може да биде намалена најмногу 10%.

Член 36-г

(1) Усното јавно наддавање од членот 36-в став (2) од овој закон ќе се врши по пат на негативно наддавање и истото може да се спроведува најмногу во три последователни кругови. Во првиот круг учесниците се изјаснуваат дали ја прифаќаат објавената почетна цена, во вториот круг почетната цена по пат на негативно наддавање може да се намалува најмногу до 5%, додека во третиот круг почетната цена по пат на негативно наддавање може да се намалува најмногу до 10%.

(2) Постапката за усно јавно наддавање ја спроведува Комисија за продажба на нафтените деривати формирана од директорот на Агенцијата за задолжителни резерви (во натамошниот текст: Комисијата) по претходно дадена објава за продажба на нафтени деривати на веб-страницата на Агенцијата за задолжителни резерви и во два дневни весници кои се издаваат на македонски јазик и еден весник кој се издава на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните во Република Северна Македонија кои зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик, и излегуваат најмалку три месеци пред денот на објавувањето на објавата.

(3) Објавата за продажба на нафтените деривати од ставот (2) на овој член задолжително ги содржи следниве податоци за:

- почетната цена на нафтениот дериват кој е предмет на продажба изразена на паритет франко склад на продавачот,
- податоци за делливоста на предметот на продажба,
- рокот и начинот на поднесување на пријавите за учество на усното јавно наддавање,
- местото на кое ќе се одржи усното јавно наддавање и времето на започнување,
- условите за учество на усното јавно наддавање,
- банкарска гаранција за сериозност на понудата во висина од 0,5% од вкупната вредност на доставената понуда - пријава за учество на понудувачот, за нафтениот дериват кој е предмет на продажба,
- условите за активирање на банкарската гаранција за сериозност на понудата и периодот во кој понудувачот нема да може да учествува на секое идно усно јавно наддавање за продажба на нафтени деривати од задолжителните резерви и
- начинот и постапката за спроведување на усното јавно наддавање, начин на легитимирање на учесниците на усното јавно наддавање, дефинирање на почетокот на усното јавно наддавање, обврските за плаќање на давачките утврдени согласно со закон (данок на додадена вредност, акциза, надоместок за финансирање на активностите во областа на животната средина и надоместок за задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати), правото на приговор.

Член 36-д

(1) За учество на усното јавно наддавање кое е предмет на објавата, можат да се пријават сите заинтересирани лица кои поседуваат лиценца за вршење на енергетска дејност преработка на сурова нафта и производство на нафтени деривати и/или трговија на големо со сурова нафта, нафтени деривати, биогорива и горива за транспорт, издадена од Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги на Република Северна Македонија и кои ги исполнуваат условите дадени во објавата.

(2) Рокот за поднесување на пријавата за учество не може да биде пократок од три календарски дена, сметајќи од денот на објавувањето на објавата.

(3) Пријавата за учество на усното јавно наддавање се поднесува во архивата на Агенцијата за задолжителни резерви или со користење на електронски средства на електронска пошта на Агенцијата за задолжителни резерви и треба да ги содржи сите податоци и докази кои се утврдени во објавата вклучувајќи ја и банкарската гаранција за сериозност на понудата која треба да се достави во оригинална форма.

(4) Комисијата по приемот на пријавите за учество утврдува дали се доставени во определениот рок и дали се комплетирани согласно со условите во објавата по што ги известува подносителите на пријавите, по електронски пат. На подносителите на пријавите кои се комплетни и кои ги исполнуваат сите услови согласно со објавата, им се доставува известување со покана за учество на усното јавно наддавање. На подносителите на пријавите кои не доставиле комплетна документација им доставува известување со образложение дека нема да учествуваат на усното јавно наддавање.

(5) Усното јавно наддавање ќе се одржи на денот, часот и местото определени во објавата. На денот на спроведување на усното јавно наддавање може да присуствува секое заинтересирано лице. Само овластените претставници на подносителите на пријави кои доставиле комплетни пријави за учество согласно со објавата, можат да учествуваат во постапката на усно јавно наддавање, по претходно легитимирање и доставување на овластување потпишано од одговорното лице на понудувачот. Сите овластени претставници на понудувачите, присутни на усното јавно наддавање, треба да потпишат евидентен лист.

(6) Усното јавно наддавање ќе се одржи, доколку по објавата се пријавил и само еден учесник кој ги исполнува условите дадени во објавата и кој ја прифатил почетната цена.

(7) Банкарската гаранција за сериозност на понудата за учество на усното јавно наддавање му се враќа на подносителот на пријавата во рок од 15 дена од денот на одржувањето на усното јавно наддавање, а банкарската гаранција на најповолниот понудувач му се враќа во рок од 15 дена од денот на уплатата на фактурираната вредност за целокупно преземената количина на нафтени деривати од складот.

Член 36-ѓ

(1) Усното јавно наддавање започнува во предвиденото време и место со објавување на почетната цена на нафтениот дериват и се спроведува по пат на негативно наддавање од страна на учесниците.

(2) Првиот круг од усното јавно наддавање трае 15 минути, во кое време учесниците се изјаснуваат дали ја прифаќаат почетната цена на нафтениот дериват предмет на продажба. Усното јавно наддавање во првиот круг се смета за завршено во моментот на истекот на предвиденото време при што доколку е прифатена почетната цена од страна на учесниците, не се спроведуваат останатите кругови. Доколку по истекот на првите 15 минути, не е прифатена почетната цена од страна на учесниците, Комисијата по пауза од 30 минути, го започнува вториот круг од усното јавно наддавање.

(3) Вториот круг од усното јавно наддавање трае 15 минути, во кој учесниците по пат на негативно наддавање може да ја намалуваат почетната цена со понудени нови намалени цени изразени најмногу до две децимални места. Во вториот круг намалувањето може да биде максимум до 5% од почетната цена. Усното јавно наддавање во вториот круг се смета за завршено со поднесување на последната намалена цена во рамки на предвиденото време, по што директорот на Агенцијата за задолжителни резерви на предлог на Комисијата донесува одлука за избор на најповолен понудувач/и и не се спроведува третиот круг од усното јавно наддавање. Доколку во времето предвидено за вториот круг нема негативно наддавање од страна на учесниците, по пауза од 30 минути Комисијата го започнува третиот круг од усното јавно наддавање.

(4) Третиот круг од усното јавно наддавање трае 15 минути, во кој учесниците по пат на негативно наддавање може да ја намалуваат почетната цена со понудени нови намалени цени изразени најмногу до две децимални места. Во третиот круг намалувањето може да биде максимум до 10% од почетната цена. Усното јавно наддавање во третиот круг се смета за завршено со поднесување на последната намалена цена во рамки на предвиденото време, по што директорот на Агенцијата за задолжителни резерви на предлог на комисијата донесува одлука за избор на најповолен понудувач/и. Доколку по истекот на предвиденото време за третиот круг нема негативно наддавање од страна на учесниците, директорот на Агенцијата за задолжителни резерви донесува одлука за поништување на постапката за усно јавно наддавање.

(5) Доколку во случајот од ставот (4) на овој член дојде до поништување на постапката, директорот на Агенцијата за задолжителни резерви во рок од 15 дена од денот на поништувањето на постапката ќе донесе одлука за повторна објава за продажба.

Член 36-е

(1) За најповолен понудувач се смета учесникот на негативното усно јавно наддавање кој понудил последна цена за продажба на нафтените деривати, согласно со членот 36-ѓ од овој закон.

(2) На последната цена од усното јавно наддавање се пресметуваат давачките утврдени согласно со закон и тоа: данок на додадена вредност, акциза, надоместок за финансирање на активностите во областа на животната средина и надоместок за задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати, кои се на товар на најповолниот понудувач.

(3) Комисијата по завршувањето на негативното усно јавно наддавање изготвува записник за спроведеното наддавање кој се доставува до сите учесници на негативното усно јавно наддавање.

(4) По завршување на негативното усно јавно наддавање и врз основа на записникот од Комисијата, директорот на Агенцијата за задолжителни резерви на предлог на Комисијата носи одлука за избор на најповолниот понудувач.

Член 36-ж

(1) Учесниците на негативното усно јавно наддавање имаат право на приговор само по однос на постапката на усното наддавање, во рок од осум дена од одржувањето на наддавањето до Комисијата, која одлучува по приговорот со решение.

(2) Против решението од ставот (1) на овој член, во рок од 15 дена може да се изјави жалба до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен. Државната комисија носи одлука по однос на поднесената жалба во рок од 15 дена.

Член 36-з

(1) По завршувањето на постапката за негативно усно јавно наддавање, со најповолниот понудувач, директорот на Агенцијата за задолжителни резерви склучува договор за продажба на нафтените деривати. На договорот за продажба на нафтените деривати соодветно се применуваат одредбите од Законот за облигационите односи.

(2) Договорот за продажба на нафтените деривати се склучува во писмена форма и особено содржи: страни на договорот, предмет на договорот, податоци за нафтените деривати и обврска за купувачот за плаќање на давачките утврдени согласно закон (данок на додадена вредност, акциза, надоместок за финансирање на активностите во областа на животната средина и надоместок за задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати).

(3) Најповолниот понудувач е должен во рок до 30 дена од денот на склучување на договорот да ги преземе нафтените деривати од складот.

(4) Цената по која ќе се фактурира преземената количина од складот е важечката цена на денот на преземањето согласно со објавената одлука за утврдување на највисоки малопродажни цени на нафтените деривати и горива за транспорт донесена од страна на Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги на Република Северна Македонија, намалена за процентот постигнат на усната јавна продажба.“.

Член 23

Во член 37 во ставот (2) зборовите: „складирање и/или трговија и/или преработка и/или транспорт на сурова нафта, нафтени деривати, биогорива и горива за транспорт,“ се заменуваат со зборовите: „преработка на сурова нафта и производство на нафтени деривати, производство на горива наменети за транспорт со намешување на нафтени деривати и биогорива и трговија на големо со сурова нафта, нафтени деривати, биогорива и горива за транспорт,“.

Член 24

Во член 38 став (2) во алинејата 1 зборовите: „и еден претставник од редот на раководните државни службеници“ се бришат.

Член 25

Членот 43 се менува и гласи:

„(1) Глоба во износ од 7 до 10% од приходот на правното лице остварен од енергетската дејност, за чие вршење има добиено лиценца од Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги на Република Северна Македонија, во претходната фискална година од годината во која е сторен прекршокот или од приходот остварен за пократок период од годината што му претходи на прекршокот, доколку во таа година правното лице започнало да работи, ќе му се изрече за прекршок на трговско друштво – складиштар:

- ако задолжителните резерви неовластено ги користи, ги отуѓи, им ја промени намената, го промени складишниот простор или на друг начин неовластено располага со суровата нафта и/или нафтените деривати од задолжителните резерви спротивно на договорот од членот 14 ставови (4) и (5) од овој закон,

- задолжителните резерви кои ги чува по својот квалитет не одговараат на важечките прописи за квалитет на течните горива во Република Северна Македонија и/или истите содржат недозволените примеси и/или нечистотии кои можат битно да влијаат врз квалитетот и на фактичките количини на задолжителните резерви согласно со членот 15 став (4) од овој закон,

- не постапува во согласност со одлуките на Владата на Република Северна Македонија во случај на пореметување на снабдувањето, согласно со членот 36 од овој закон и

- не прифати мерки и не постапува согласно со Планот за интервенција од членот 37 од овој закон.

(2) Глоба во износ од 4 до 7% од приходот на правното лице остварен од енергетската дејност, за чие вршење има добиено лиценца од Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги на Република Северна Македонија, во претходната фискална година од годината во која е сторен прекршокот или од приходот на правното лице остварен за пократок период од годината што му претходи на прекршокот, доколку во таа година правното лице започнало да работи, ќе му се изрече за прекршок на трговско друштво – складиштар ако задолжителните резерви ги користи како средства за обезбедување на побарувања кон трети лица – залог или било кој друг вид на обезбедување или задржување и како средства за извршување и пленидба, согласно со членот 15 став (5) и членот 16 од овој закон.

(3) Глоба во износ од 1 до 4% од приходот на правното лице остварен од енергетската дејност, за чие вршење има добиено лиценца од Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги на Република Северна Македонија, во претходната фискална година од годината во која е сторен прекршокот или од приходот на правното лице остварен за пократок период од годината што му претходи на прекршокот доколку во таа година правното лице започнало да работи, ќе му се изрече за прекршок на трговско друштво – складиштар, односно обврзникот за уплата на надоместокот за задолжителни резерви, ако:

- не обезбеди пристап до складишните капацитети каде се чуваат задолжителните резерви согласно со членот 15 став (6) од овој закон,

- не овозможи непречен пристап до просториите, документите, електронските системи или било кое друго средство во врска со пресметката и уплатата на надоместокот за задолжителни резерви и не ја достави целокупната документација потребна за извршување на надзорот, согласно со членот 40 став (11) од овој закон,

- не го уплати надоместокот за задолжителни резерви согласно со членот 32 од овој закон и

- не постапи согласно со роковите и условите од членот 41 ставови (4), (5) и (6) од овој закон.

(4) Глоба во износ од 5.000 - 10.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на трговското друштво – складиштар, односно обврзникот за уплата на надоместокот за задолжителни резерви, ако:

- не даде податок, даде неточен, нецелосен, ненавремен податок или пак податокот го дава на начин поинаков од пропишаниот согласно со членот 10 став (1) и членот 32 од овој закон.

(5) Глоба во износ од 2.500 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на трговското друштво - складиштар и обврзникот за уплата на надоместокот за задолжителни резерви, ако:

- не ја стави на увид и располагање документацијата во врска со работењето со задолжителните резерви согласно со членот 15 став (6) од овој закон и

- не ги чува податоците, евиденцијата и документацијата во врска со задолжителните резерви во роковите утврдени согласно со членот 15 став (8) од овој закон.

(6) За дејствијата од ставовите (1), (2) и (3) на овој член глоба во износ до 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок и на одговорното лице во правното лице и овластено службено лице, а доколку прекршокот е сторен од користољубие или со прекршокот е предизвикана поголема имотна штета ќе се изрече глоба во сразмер со висината на причинетата штета или прибавената корист но најмногу до 5.000 евра во денарска противвредност.

(7) Покрај глобата за прекршок од ставовите (1) и (2) на овој член на правното лице кое сторило два или повеќе прекршоци или во рок од една година ги повторува прекршоците од ставовите (1) и (2) на овој член, може да му се изрече и привремена забрана за вршење на одделна дејност во траење од една до две години, а на одговорното лице во правното лице за истиот прекршок му се изрекува и привремена забрана за вршење на одделна професија, дејност или должност во траење најмногу до една година.

(8) Покрај глобата за прекршокот од ставот (3) на овој член на правното лице кое сторило два или повеќе прекршоци или во рок од една година ги повторува прекршоците од ставот (3) на овој член, може да му се изрече и привремена забрана за вршење на дејност во траење од шест месеци до една година, а на одговорното лице во правното лице да му изрече привремена забрана за вршење на одделна професија, дејност или должност во траење до шест месеци.“.

Член 26

Членот 45 се менува и гласи:

„(1) За прекршоците утврдени во членот 43 од овој закон, Агенцијата за задолжителни резерви е должна на сторителот на прекршокот да му предложи постапка за порамнување пред да поднесе барање за прекршочна постапка.

(2) Кога овластеното лице за вршење надзор ќе констатира прекршок составува записник во кој ги забележува битните елементи на дејствието од кое произлегува правното обележје на прекршокот, лично име, адреса и единствен матичен број на граѓанинот, ако се работи за странец и број на патната исправа и држава, а за правно лице, назив, седиште и даночен број, времето, местото и начинот на сторувањето на прекршокот, описот на дејствието, правната квалификација на прекршокот и лицата затекнати на самото место, како и дава предлог за порамнување со издавање на прекршочен платен налог. Записникот го потпишуваат овластеното лице за вршење на надзор и сторителот.

(3) По исклучок од ставот (2) на овој член, ако овластеното лице за вршење надзор прекршокот го утврди лично или го утврди со употреба на соодветни технички средства и направи, односно со податоци од службена евиденција записникот го потпишува само овластеното лице.

(4) Доколку во постапката на сторителот му бил издаден прекршочен платен налог, тоа ќе се забележи во записникот за констатиран прекршок.

(5) Доколку сторителот не се согласи да му биде издаден прекршочен платен налог или со закон не е пропишано издавање на прекршочен платен налог, истото ќе се забележи во записникот за констатиран прекршок, а овластеното лице за вршење надзор поднесува барање за поведување на прекршочна постапка пред надлежен суд.

(6) За прекршоците утврдени во членот 43 ставови (4), (5) и (6) од овој закон ќе биде издаден прекршочен платен налог согласно со Законот за прекршоците.“.

Член 27

Во член 49 во ставот (4) точката 2) се брише.

Член 28

Статутот на Агенцијата за задолжителни нафтени резерви ќе се донесе најдоцна во рок од 60 дена од денот на влегување во сила на овој закон.

Член 29

Во член 55 зборовите: „членот 10 став (4)“ се заменуваат со зборовите: „членот 10 став (3)“.

Член 30

Низ целиот текст на законот зборовите: „Македонската агенција за задолжителни нафтени резерви“ се заменуваат со зборовите: „Агенцијата за задолжителни нафтени резерви“.

Член 31

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.